

Αμβρόσιος Φραντζής

Ο (Αρχιμανδρίτης) Αμβρόσιος (κατά κόσμον Ανδρόνικος) Φραντζής, 1781 (Μεσορούγι Καλαβρύτων) - 1851(Κυπαρισσία). Λόγιος κληρικός, Φιλικός, αγωνιστής του 1821 και ιστοριογράφος. Μορφώθηκε στη Μονή του Μεγάλου Σπηλαίου, όπου σε νεανική ηλικία εκάρη μοναχός. Πρώτος εξάδελφος του μητροπολίτη Χριστιανουπόλεως (Τριφυλίας και Ολυμπίας) Γερμανού, διορίσθηκε Πρωτοσύγκελος του αμέσως με τη χειροτόνησή του το 1810. (Περισσότερα)

Τον Φεβρουάριο του 1819 ο Φραντζής μνήθηκε στη Φιλική Εταιρεία, συνεργάστηκε στενά με τον Γερμανό για την προετοιμασία της Επανάστασης και αναδείχτηκε σε ένα από τα πιο επίλεκτα στελέχη της Εφορείας των Φιλικών στην Πελοπόννησο. Πήρε μέρος στη σύσκεψη της Βοστίτσας (Ιαν. 1821) και αμέσως μετά εργάστηκε με επιτυχία για την έναρξη του Αγώνα στην περιοχή του. Αντιμετώπισε με διπλωματικότητα την τουρκική διοίκηση στις δύσκολες εκείνες στιγμές και κατόρθωσε, με τη βοήθεια των προκρίτων και των ντόπιων οπλαρχηγών, να υψώσει τη σημαία της ελευθερίας στην Αρκαδία (Κυπαρισσία, 24 Μαρτίου 1821). Στη συνέχεια, ορίστηκε πρόεδρος στη «Γενική Εφορεία» που οργανώθηκε από τον Παπαφλέσσα στην πρωτεύουσα της Τριφυλίας και συντόνισε από τη θέση αυτή την εξάπλωση της Επανάστασης στη νοτιοδυτική Πελοπόννησο. Εξάλλου ως αντιπρόσωπος της Μητροπόλεως Χριστιανουπόλεως (Τριφυλίας) την περίοδο που ο Γερμανός ήταν φυλακισμένος στην Τριπολιτσά, συμμετέσχε στη Συνέλευση των Καλτετζών (Μάιος 1821) και έγινε μέλος της Πελοποννησιακής Γερουσίας, από την οποία και εκλέχτηκε «μέλος της Εθνικής Βουλής». Αργότερα (1827) έγινε πληρεξούσιος στην Γ΄ Εθνοσυνέλευση της Ερμιόνης. Εκτός από τη συμμετοχή του στη διοίκηση, ο Φραντζής αγωνίστηκε σε μάχες στην Τριφυλία, τη Μεσσηνία και την Αρκαδία. Αξιομνημόνευτη υπήρξε η παρουσία του στη μάχη του Λάλα, στην πολιορκία του Νεόκαστρου, στο Μανιάκι κ.ά.

Μετά την απελευθέρωση, ο Φραντζής τοποθετήθηκε εκκλησιαστικός τοποτηρητής Χριστιανουπόλεως. Διατέλεσε επίσης επισκοπικός επίτροπος Αργολίδας. Φίλος του Θεόδωρου Κολοκοτρώνη, διώχτηκε από το καθεστώς της Αντιβασιλείας και για ένα διάστημα φυλακίστηκε (1834).

Ο Φραντζής έγραψε ένα από τα πιο σημαντικά συνθετικά έργα για την ελληνική Επανάσταση. Η τετράτομη *Επιτομή της ιστορίας της αναγεννηθείσης Ελλάδος αρχομένη από του έτους 1715 και λήγουσα το 1835* κυκλοφόρησε μεταξύ 1839 και 1841. Όπως ο ίδιος γράφει στα προλεγόμενα του Α΄ τόμου θέτει «μόνην βάσιν του συγγράμματος του την πάσαν απάθειαν, την ειλικρίνειαν και αμεροληψίαν» και προσθέτει: «επίτηδες δεν εξιστορήσαμεν ει μη μόνον όσο αυτοψεί είδομεν, όσα ιδίοις ωσίν ηκούσαμεν, όσα μόνον πραγματικούς ενεργήσαμεν και όσα παρ' αξιόπιστων υποκειμένων ως υπομνήματα παρελάβομεν».

Πραγματικά, ο Φραντζής είναι αξιόπιστος αφηγητής των γεγονότων της Επανάστασης και η συγγραφή του αποτελεί την κυριότερη πηγή για τον Αγώνα στη νοτιοδυτική Πελοπόννησο.

Πηγή: ΠΑΓΚΟΣΜΙΟ ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΟ ΛΕΞΙΚΟ (Εκπαιδευτική Ελληνική Εγκυκλοπαίδεια), Τόμος 9B, σελ. 344 (*Συλλογή Βιβλιοθήκης Ε.Μ.Σ.*)